

думки, пропозиції, аргументувати свою точку зору, аналізувати різні ситуації та проблеми сьогодення, сприяє готовності учнів працювати в команді.

Література

1. Абрамова С., Белозерова Ю. Использование кейс-метода на уроках английского языка. *Актуальные вопросы современной педагогики*: материалы VI междунар. науч. конф. Уфа. 2015. С. 94–96.

2. Золотова М., Демина О. О некоторых моментах использования методов кейсов в обучении иностранному языку. *Теория и практика общественного развития*. 2015. № 4. URL : http://teoriapractica.ru/rus/files/arhiv_zhurnala/2015/4/pedagogics/zolotova-demina.pdf

3. Махотин Д. Метод анализа конкретных ситуаций (кейсов) как педагогическая технология. *Вестник РМАТ*. 2014. № 1 (10). С. 94–98.

ДИДАКТИЧНІ ЗАСОБИ НАВЧАННЯ В КОНТЕКСТІ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УРОКІВ ЧИТАННЯ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Случик Вікторія

Комунальний заклад вищої освіти «Луцький педагогічний коледж
Волинської обласної ради»

До найважливіших цінностей шкільної освіти належить прилучення дітей до книги, яка виконує в навчанні та вихованні різні функції: пізнавальну, інтелектуальну, естетичну, патріотичну, морально-етичну тощо. Впродовж багатьох віків книга була та залишається унікальним джерелом виховання і розвитку людини. Вона розкриває світ культури кожного народу, кожної нації, відображає стиль певної епохи, об'єднує покоління.

Навчити дітей читати – одне з найважливіших завдань педагогів початкової школи. Читання – дуже складний процес. Навчити добре читати непросто.

Отже, метою літературного читання є формування читацької компетентності учнів, яка є базовою складовою комунікативної та пізнавальної компетентностей, ознайомлення школярів з дитячою літературою як мистецтвом слова, підготовка їх до систематичного вивчення літератури в основній школі.

Читацька компетентність є особистісно-діяльним інтегрованим результатом взаємодії знань, умінь, навичок та ціннісних ставлень учнів, що набувається у процесі реалізації усіх змістових ліній предмета «Літературне читання».

У процесі навчання відбувається становлення читача, що здатний до самостійної читацької, творчої діяльності, здійснюється його мовленнєвий, літературний, інтелектуальний розвиток, формуються морально-естетичні уявлення і поняття, розвивається емоційний інтелект, виховується потреба в систематичному читанні.

Навчальний предмет «Літературне читання» – багатофункціональний. Уміння й навички – складова читацької компетентності, яка формується на уроках читання, має не лише предметний, а й загальнонавчальний характер, є засобом вивчення практично всіх навчальних предметів, забезпечує їхнє подальше засвоєння у наступних ланках загальноосвітньої школи.

Зміст літературного читання визначається на основі таких принципів: тематично-жанрового, естетичного, літературознавчого.

Читання рідною мовою є могутнім засобом виховного впливу на свідомість учнів: воно прилучає їх до скарбниць народної духовності та культури, літературних надбань українського народу та народів світу, сприяє моральному й естетичному розвитку особистості.

У кожному класі особлива увага звертається на вдосконалення навичок свідомого, правильного, виразного та швидкого читання. Названі якості тісно взаємозв'язані.

Основні методичні прийоми навчання читати правильно такі: читання вчителем, читання учнів; пояснення педагога, аналіз і виправлення помилок, вправлення в читанні слів, словосполучень, речень з дошки перед опануванням

цілого тексту. Для поліпшення правильного читання потрібні вправи на розвиток чіткості вимови: промовляння групи голосних, приголосних звуків, складів, читання слів із цими звуками, речень, скоромовок, прислів'їв. Ці вправи розвивають рухливість мовленнєвого апарату.

Швидкість читання поліпшується вправами на розвиток оперативної пам'яті, периферичного зору, вдосконалення здатності передбачати слова на основі букв, що входять до їх складу, передбачати зміст тексту за заголовком: початком і кінцем; заголовком та опорними словами; заголовком й ілюстраціями твору. У ході опанування швидкочитання учні вчать коректувати і власний психофізичний стан, що теж дуже важливо. Молодші школярі навчаються швидко читати за допомогою серії таблиць, спрямованих на доведення до автоматизму певних навичок – складових досконалого читання.

Свідомим вважається читання, коли школяр у тексті визначає його основний зміст, пояснює значення переважної більшості слів, вжитих як у прямому, так і в переносному значенні, розуміє зміст окремих частин тексту (абзац, опис подій, явищ, характеристика героя), встановлює зв'язок між реченнями, які складають певну частину.

На уроках літературного читання передусім розвиваються емоції, почуття дітей. Це відбувається тоді, коли учні співпереживають героям, уявляють себе поряд з ними, помічають стан, переживання дійових осіб, прагнуть їм допомогти. Ця настроєність найкраще передається під час виразного читання, виконання різного типу творчих завдань, тобто в посильній самостійній роботі школярів.

Ураховуючи вікові особливості дітей молодшого шкільного віку в сприйманні навчального матеріалу, педагоги повинні постійно застосовувати додаткові дидактичні засоби навчання: роздавальні та демонстраційні матеріали. Зміст і спосіб представлення дидактичних матеріалів можуть доповнювати, урізноманітнювати сторінки підручника, мати внутрішньопредметний характер або виконувати міжпредметну інтеграцію.

У розпорядженні кожного вчителя є різні засоби наочності: ілюстративно-художні та графічні матеріали, аудіозаписи, кінофрагменти, навчальні кінофільми, відеоуроки. Кожен з цих засобів потрібно застосовувати в роботі з дітьми, щоб уникнути одноманітності на уроках.

У процесі вивчення літературного читання в початкових класах, педагог повинен володіти не тільки предметом, а й використовувати різноманітні засоби та методи, щоб зацікавити учня. Роль дидактичних засобів навчання надзвичайно велика. У початкових класах вони є засобом здобування школярами необхідних знань з літературного читання, за допомогою них активізується робота учнів, розвивається в дітей інтерес до предмета, підвищується ефективність процесу опанування знаннями, вміннями і навичками молодшими школярами.

Ось чому важливо правильно організувати дитяче читання, спрямувати його так, щоб учень не розгубився в книжковому «морі», щоб до його рук потрапляли найнеобхідніші твори, щоб спілкування з ними стало звичним, щоденним і, що дуже важливо, приємним заняттям.

Література

1. Варзацька Л. О. Методика розвитку зв'язного мовлення молодших школярів. Київ : РНМК, 2002. 127 с.

2. Кравцова І. А., Загороднюк О. Г. Розвиток творчих здібностей молодших школярів засобом використання системи творчих вправ на уроках читання : метод. посіб. Кривий Ріг : ДВНЗ «КНУ», КП, 2014. С. 71.

3. Кравцова І. А., Шпачук Л. Р. Дидактичні умови формування читацької самостійності в молодших школярів. *Педагогіка вищої та середньої школи. Зб. наукових праць*. Кривий Ріг : КДПУ, 2004. Вип. 7. С. 149–156.